

רמזים לחנוכה מן התורה

מאת הר"ג אריה הכהן פ. שליט"א מח"ס 'אתקינו סעודתא' ו'שערי בית המדרש'

באדיבות האתר שטייגן

ליכא מידי דלא רמיזא באורייתא - חנוכה

במקצת ספרי הראשונים והאחרונים כתבו רמזים לחג החנוכה וכן דיניה מן התורה, במאמר שלפנינו נביא בעז"ה מקצת הדברים. כתב הרמב"ן בריש פרשת בהעלותך (ח' ב'): ובלשון הזה מצאתיה במגלת סתרים לרבינו נסים שהזכיר האגדה הזו ואמר, ראיתי במדרש כיון שהקריבו שנים עשר שבטים (בחנוכה המזבח) ולא הקריב שבט לוי וכו', אמר לו הקב"ה למשה דבר אל אהרן ואמרת אליו, יש חנוכה אחרת שיש בה הדלקת הנרות ואני עושה בה לישראל על ידי בניך נסים ותשועה וחנוכה שקרויה על שמם, והיא חנוכת בני חשמונאי, ולפיכך הסמיך פרשה זו לפרשת חנוכת המזבח. וראיתי עוד בילמדנו (תנחומא בהעלותך ה) וכן במדרש רבה (טו ו), אמר לו הקב"ה למשה, לך אמור לאהרן אל תתירא, לגדולה מזאת אתה מוכן, הקרבנות כל זמן שבית המקדש קיים הן נוהגין, אבל הנרות לעולם אל מול פני המנורה יאירו, וכל הברכות שנתתי לך לברך את בני אינן בטלין לעולם והנה דבר ידוע שכשאין בית המקדש קיים והקרבנות בטלין מפני חורבנו אף הנרות בטלות, אבל לא רמזו אלא לנרות חנוכת חשמונאי שהיא נוהגת אף לאחר חורבן בגלותנו וכן ברכת כהנים הסמוכה לחנוכת הנשיאים נוהגת לעולם, ע"כ ועי"ש.

ברש"י עה"פ: פ'ך ה' חילו ופעל ידיו תרצה מחץ מתנים קמיו ומשנאיו מן יקומון (דברים לג' יא). כתב:

ד"א ראה שעתידין חשמונאי ובניו להלחם עם עובדי כוכבים והתפלל עליהם לפי שהיו מועטים י"ב בני חשמונאי ואלעזר כנגד כמה רבבות לכך נאמר בך ה' חילו ופעל ידיו תרצה:

כתב בספר הרוקח (הלכות חנוכה סימן רכה'): בפרשת אמור אל הכהנים התחיל שבת ורגלים פסח עצרת ראש השנה ויום הכפורים סכות. וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל וסמיך ליה ויקחו אליך שמת זית זך כתית למאור רמז לחנוכה, שמן זית זך מן המובחר. ואמר להעלות נר יערך את הנרות, ללמד לילה ראשונה נר אחת ואחר כך נרות. סמך שמן נרות לסוכות מה סוכות ח' ימים אף חנוכה ח' ימים, וגומר את ההלל. וסמך אל חנוכת המזבח דבר אל אהרן קח את הלויים, על ידי שבט לוי יוחנן כהן גדול נעשה חנוכה. ועוד סמך סוכה להעלות נר לומר ששמחת בית השואבה על ידי נר כדאמ' במס' סוכה מנורות של חמשים אמה ולא היה חצר שלא היו רואים בו לכך סמך ורחב חמשים בחמשים החצר נחשת. ז"א חנוכת המזבח בגימטריא זאת יהיה בימי חשמונאים, זאת חנוכת המזבח בגימטריא אז שמנת ימי המזבח. ביום המשח אותו מאת בגימטריא חנוכה ביום עשרים וחמשה בכסליו. להעלות נר תמיד בפרשת ואתה תצוה לפי שחייב להדליק נרות בחנוכה, לכך סמך זאת חנוכת המזבח בהעלותך את הנרות ולפי שעל ידי כהנים נעשה לכך סמך בברכת כהנים דבר אל אהרן ואל בניו לחנוכה המזבח. וכן בתהלים ה' יברך את עמו בשלום מזמור שיר חנוכת הבית. ובעזרא כהניא וליואי חנוכת בית אלהא לכך יש בעל הנסים דחנוכה קכ"ה תיבות כחשבון כהנים. ואין אומר ונודה לשמך הגדול סלה כי אינו במחזורים ישנים ומרוב ענותו של יוחנן כהן גדול הוסיף תיבה אחת יותר מן יוחנן שעול' קכ"ד וכחשבון מן ה' מעון עד ויהי נועם ומן ויהי נועם עד סופו וכופלין ארך ימים לומר כמו שהיה ברכה בחינוכו כן יהיה בחנוכה בית חשמונאים ומדליקין בחנוכה ל"ו נרות לפי שבחנוכת העולם ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר וכדאיתא בפסיק' רבתי אותה אורה שנשתמש אדם הראשון היתה ל"ו שעות כדאיתא בבראשית רבה יום ו' י"ב שעות וליל ז' י"ב שעות ויום ז' י"ב שעות וכשיצאו ל"ו שעות החשיך העולם, ע"כ.

כתב בהגה' עטרת זקנים (על השו"ע סי' תרע"א): מצאתי הג"ה במחזור ספרדי, כל דיני חנוכה נאמרו למשה מסיני בפרשת זאת חנוכת המזבח ביום המשח אותו מאת נשיאי ישראל, בר"ת: זרע אמונים תקנו ח' נרות כ'הלכה ת'כף ה'פתח מ'שמאל ז'מנה ב'שקיעת ח'מה ב'שיעור י'דוע ו'לגמור מ'זמור (פי' הלל) ה'מדליק מ'ברך ש'תים מ'זה א' ה'דליק ו'הוסיף מ'אורה א'סור ת'שמישי נ'שים ש'כנים י'דליקו א'ו ישתתפו ימים ש'מונה ר'צופים א'ותות ל'זכור, ע"כ.

כתב בספר בני יששכר (כסלו - טבת מאמר ב' - אחר שהביא דברי הרוקח הנ"ל): ונ"ל דלשם נאמר צ"ו א"ת בנ"י ישראל"ל בגימטריא בימ"י מתתיה"ו ב"ן יוחנ"ן כשתוסיף הכולל, והוא דבר נחמד כאשר כבר השמעתיך שאלו הג' חדשים תשרי מרחשון כסלו המה מסוגלים לחנוכת הבית, כי הן המה החדשים המתייחסים לבניה של רחל (עקרת הבית - במדב"ר פי"ד ז') אפרים מנשה בנימין, והנה כסלו לבנימין, והנה מה שהמקובלים נוהגין להוסיף הכולל במקום המצטרך מקובל היא בידם בסמיכה על המקרא שבתורה אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי (בראשית מח ה), והנה ראוב"ן ושמעון"ן בגימ' אפרי"ם מנש"ה כשתוסיף הכולל על ראובן ושמעון, ממילא נפקא לן מן התורה דבר זה מן אפרים ומנשה, והנה החנוכה הזאת בימי מתתיהו יהיה לבנימין שהוא כמו אפרים ומנשה, הגם שלא היה גאולה שלימה, עכ"ז נחשב לחינוך כמו החנוכים הגדולים שבחדשי אפרים ומנשה, על כן נצטרך להוסיף בכאן הכולל שהוא נלמד מן אפרים ומנשה, ולא יהיה הדבר הזה קל בעיניך, וע"ש עוד.

ובספר התודעה כתב עוד רמזים לחנוכה מן התורה: כשאתה מונה מבראשית עשרים וחמש תבות, התבה העשרים וחמש - אור, רמז לנר חנוכה שהוא בכ"ה. וכשאתה מונה עשרים וחמש חניות במסעות בני ישראל במדבר - וַיִּסְּנוּ בְּחֻשְׁמֹנָה (במדבר לג), רמז לחשמונאים שנחו בכ"ה (בכסלו).

+ הוסף תגובה חדשה

תגובות:

בטעינה...

+ שלח משווב

[מפת אתר](#) | [חוזה למעלה](#) | [פור קישור](#) | [הודעה למסודות מדינת יבוא](#)

זכות לימוד התורה בנוסח תימן ושימור המסורת והחייאת מורשת תימן

תעמוד לתורמים היקרים נאמני עדת תימן לברכה והצלחה ישועה ורפואה ומילוי כל משאלה.

תרום בשמחה ללימוד ילדי תימן

להפקיד או העברה בנקאית לחשבון הת"ת: מבשר טוב, בנק מרכנתיל, סניף גאולה 635 ירושלים. מספר חשבון 55631

לפרטים נוספים להתקשר לטלפון [050-4148077](tel:050-4148077) תזכו למצוות עם שפע ברכה והצלחה.

אם יש בקשה מיוחדת לתפילת הילדים [שלחו הודעה](#). אפשר גם בווטסאפ 054-2254768

[מתימן יבוא](#) הישיבה המרכזית לבני עדת תימן. ירושלים רחוב תרמ"ב 6. טלפון: 02-5812531 דוא"ל: mtyavo@gmail.com email: פקס: 077-

4448207 חשבון בנק הדאר: 4874867

[מבשר טוב](#) - ת"ת לבני עדת תימן רחוב יחזקאל 46 ירושלים. גני ילדים רחוב ארץ חפץ 112 כניסה ב ירושלים.

דוא"ל: mtyavo@gmail.com email:

לייבסיטי - בניית אתרים